

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

การพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์
 สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา

Development of Massive Open Online Course on Arabic Calligraphy
 in Higher Education Learners

นุรีชา เจ็ดดาแม¹, โอบาส เกาไศยภรณ์²

¹นักศึกษาศรีอยุธยาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และสถานวิจัยนวัตกรรมทางการศึกษาและการ
 เรียนการสอนที่เป็นเลิศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา 2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา 3. ศึกษาทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา 4. ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องอักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชากราฟิกเพื่อสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 40 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัย พบว่า 1) การพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ 2) นักศึกษามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) ทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 4) ความพึงพอใจของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน/อักษรอาหรับประดิษฐ์

Abstract

The purpose of this research were to 1. Develop the massive open online course on Arabic calligraphy for higher education learners 2. Study the learning achievement after studying with the massive open online course on Arabic calligraphy for higher education 3. Study the learners Arabic calligraphy writing skills after studying with the massive open online course on Arabic calligraphy for higher education and 4. Study the learners' satisfaction of the massive open online course on Arabic calligraphy. The subject of this research was the 40 bachelor students who enroll to study in graphic for educational communication in the second semester of the academic year 2018 at Prince of Songkla

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

University using the purposive sampling method .The conclusions were as follows: 1. The massive open online course on Arabic calligraphy for higher education learners consisted seven components 2. There was significant higher learning achievement of the learners in the posttest than in the pretest. 3. There was significant differences between pretest and posttest of Arabic calligraphy writing skills scores of learners. and 4. The student's satisfaction was ranked at highest level.

Key word: Massive Open Online Course, Arabic calligraphy

บทนำ

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ที่ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้จากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ (วิจารณ์ พานิช, 2555) จากแนวทางการศึกษาในปัจจุบันและในอนาคตเป็นแนวทางการศึกษาที่ว่า “การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life long learning)” ซึ่งการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันนั้นไม่จำกัดอยู่แค่ในห้องเรียนแต่ยังเป็นการเรียนรู้จากทุกที่ ทุกเวลา การพัฒนาการด้านเทคโนโลยี การสื่อสารหรือ ICT นับเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการเรียนรู้ของประชาคมโลก เกิดเป็นการเรียนผ่านเครือข่าย (e-learning) เทคโนโลยีด้าน e-learning มีการพัฒนารูปแบบและช่องทางใหม่ๆ เพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว และการเรียนการสอนออนไลน์ที่กำลังถูกกล่าวถึงในปัจจุบันกันอย่างมาก ก็คือ ทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน “MOOC” ที่จัดว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ของการศึกษาโลกที่นำเอาเทคโนโลยีและวิธีการเรียนรู้สมัยใหม่มาผสมผสาน ทำให้คนทั่วโลกเข้าถึงผ่านออนไลน์ สามารถเข้าถึงได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย มีการปฏิสัมพันธ์ที่ทำให้ผู้เรียนตื่นตัว และมีเสรีภาพที่ผู้เข้าอบรมสามารถเลือกเนื้อหาที่ต้องการเรียนรู้ได้เท่าที่ตัวเองต้องการ เมื่อเรียนจบสอบผ่านส่งการบ้านครบก็ยังสามารถเกียรติบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (กฤษณพงศ์ เลิศบำรุงชัย และสุรพล บุญลือ, 2558)

วิชาอักษรอาหรับประดิษฐ์เป็นรากฐานของภาษาอาหรับ มีความสำคัญต่อชาวไทยมุสลิมทุกคนต้องเรียนรู้ แต่ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอน วิชาอักษรอาหรับประดิษฐ์ในประเทศไทยเริ่มลดลง (มุฮัมมัด ตือราแม, 2558) และการจัดการเรียนการสอน วิชาอักษรอาหรับประดิษฐ์ ในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด ประสบปัญหาการจัดการจัดการเรียนการสอน ยังขาดครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอาหรับ และ อักษรอาหรับประดิษฐ์ ซึ่งส่งผลทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ (อฮัมมัด ลูโบะเต็ง, 2559) ดังนั้นผู้ที่รักและสนใจที่จะเรียนวิชาอักษรอาหรับประดิษฐ์อย่างจริงจัง จะต้องเดินทางไปศึกษา ณ สถาบันที่มีคุณภาพ ที่มีครูผู้เชี่ยวชาญด้านอักษรอาหรับประดิษฐ์สอนโดยตรงและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ที่มีอยู่เฉพาะในต่างประเทศ เช่น มูลนิธิฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและการพัฒนาสังคม เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ มีการเรียนการสอนที่เคร่งครัด เป็นศูนย์การศึกษาของเอกชนประเทศอียิปต์ (คมชัดลึก, 2559) จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนวิชาอักษรอาหรับประดิษฐ์ในประเทศไทยยังมีอุปสรรคหลายด้านด้วยกัน และการเรียนวิชาอักษรอาหรับประดิษฐ์ที่มีคุณภาพต้องเรียนกับครูผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งต้องเดินทางไปเรียน ณ สถาบัน ที่เป็นที่ยอมรับ ทำให้ต้องเดินทางไกลและเสียค่าใช้จ่ายสูง

ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญว่าการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา จะสามารถแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้รายวิชาอักษรอาหรับประดิษฐ์

ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านอินเทอร์เน็ต ได้ทุกที่ ทุกเวลา ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเรียน รองรับผู้เรียนได้อย่างกว้างไกล จำนวนมาก ทำให้ผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องอักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา เกิดทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์และมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา
3. เพื่อศึกษาทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้ง ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. **ประชากร** ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 263-204 กราฟิกเพื่อการสื่อสารการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 70 คน
2. **กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 263-204 กราฟิกเพื่อการสื่อสารการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่เรียนจนจบกระบวนการ
3. **ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่
 - 3.1 **ตัวแปรต้น (Independent Variable)**
ทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์
 - 3.2 **ตัวแปรตาม (Dependent Variable)**
 - 3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิด สำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์
 - 3.2.2 ทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน
 - 3.2.3 ความพึงพอใจของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์

การทบทวนวรรณกรรม

น้ามนต์ เรืองฤทธิ์ (2558) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการใช้งานแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ ออนไลน์

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

ในระบบเปิดสำหรับมหาชน (Massive Open Online Course: MOOC) “ด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์” ซึ่งผลวิจัย พบว่า ด้านความต้องการ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการลงทะเบียนเรียนหลักสูตรออนไลน์แบบเปิด เพื่อเพิ่มพูนความรู้ คิดเป็นร้อยละ 90.11 นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการลงทะเบียนเรียนหลักสูตรกลางด้านการจัดการศึกษาระดับ อุดมศึกษาให้มีการเรียนด้วยแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์แบบเปิดเพื่อเพิ่มพูนความรู้ หรือทักษะในการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 85.05 นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการให้จัดทำแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์แบบเปิดเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนในรายวิชาหรือการพัฒนาสมรรถนะในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 85.05

กฤษณพงศ์ เลิศบำรุงชัย และสุรพล บุญลือ (2558) วิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิด โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ในหลักสูตรการสร้างสรรค์สื่อดิจิทัลคอนเทนต์ พบว่า 1) ผลสำรวจความต้องการจากประชากรส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 35 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการ สิ่งที่มีอุปสรรคต่อการคือประกาศนียบัตร สถานที่อบรมออนไลน์ส่วนใหญ่ คือ ที่บ้าน สาเหตุที่เข้าอบรมเพราะต้องการพัฒนาด้านซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ และมีความต้องการเอกสารประกอบการฝึกอบรม 2) ระบบการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อคุณภาพด้านเนื้อหา และด้านสื่อเทคโนโลยี อยู่ในระดับมากที่สุด 3) หลังจากผู้เข้าอบรมผ่านการเรียนรู้ด้วยสื่อแล้ว พบว่ามีคะแนนหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม 4) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม อยู่ในระดับมาก 5) ผลการประเมินผลงานของผู้เข้าอบรมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นหลักสูตรอบรมออนไลน์ที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริง

อัมมัต ลูโอบะเต็ง (2559) วิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอาหรับในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) อำเภोजะนะนะ จังหวัดนราธิวาส พบว่าการจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาอาหรับในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด ประสบปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอาหรับ ดังนี้ 1) ขาดสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน 2) ค่าตอบแทนครูผู้สอนน้อย 3) ขาดครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอาหรับ รวมถึงด้านอักษรอาหรับประดิษฐ์

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ และความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา

2. ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา

ระยะที่ 2 พัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ ทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ ความพึง

พอใจ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (One Group Pretest –Posttest Design)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ ทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ ก่อนและหลังเรียน ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ที่เรียนรู้ทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา

3.2 ตรวจสอบความเรียบร้อยของข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ ทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ ก่อนและหลังเรียน ความพึงพอใจของผู้เรียน นำไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติสำหรับการใช้ เพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

4. เครื่องมือการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ

เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย (1) แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา ด้านสื่อ มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.52 และ $\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.26 ตามลำดับ) (2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหากับวัตถุประสงค์ (Content Validity) ค่า IOC เท่ากับ 1.00 มีค่าความยากง่ายเฉลี่ยเท่ากับ 0.63 ค่าอำนาจจำแนกเฉลี่ยเท่ากับ 0.43 มีความเชื่อมั่น KR-20 เท่ากับ 0.86 (3) แบบวัดทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบ Scoring Rubrics Scale 4 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.75 (4) แบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

5. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5.1 ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ค่า Paired – Sample t Test และวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 ทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การวิเคราะห์สถิติร้อยละ

5.3 ในส่วนเกณฑ์ในการวัดของแบบวัดระดับความพึงพอใจของผู้เรียน โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท จะใช้วิธีการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยมีการกำหนดระดับมาตราส่วน 5 ระดับ ได้แก่ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และพึงพอใจน้อยที่สุด และวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ได้องค์ประกอบทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา 7 องค์ประกอบได้แก่ 1) คำอธิบายรายวิชา 2) วิดีทัศน์ 3) ไฟล์เอกสารประกอบ การเรียนรู้ 4) แบบทดสอบ 5) ระบบจัดการรายวิชา 6) ระบบช่วยเหลือออนไลน์ 7) การประเมินผล

ด้านคุณภาพเนื้อหา เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาในการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง

อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการประเมิน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการแจ้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ความยาวของเนื้อหาในแต่ละตอนมีความเหมาะสม การลำดับหัวข้อของแต่ละเรื่องมีความสัมพันธ์กัน เนื้อหาส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้เรียน และปริมาณของเนื้อหาทั้งหมดมีความเหมาะสม ส่วนในข้อคำถามอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ด้านคุณภาพสื่อทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพด้านสื่อในการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .26) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการประเมิน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การจัดลำดับเนื้อหาของวิดีโอที่ค้นมีความเหมาะสม มีคู่มือคำแนะนำการเข้าใช้งานระบบ วิดีโอที่ค้นมีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหา และมีช่องทางช่วยเหลือผู้เรียน ตามลำดับ ส่วนในข้อคำถามอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

2. ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ผู้เรียนที่เรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา พบว่า มีคะแนนก่อนเรียน ($\bar{X} = 6.45$, S.D. = 1.97) คะแนนหลังเรียน ($\bar{X} = 12.22$, S.D. = 3.46) เมื่อทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ หลังจากเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่องอักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา สูงกว่าก่อนเรียนในทุกทักษะ กล่าวคือ (1) ทักษะการคัดประโยค ถูกทั้งหมด อยู่ในระดับดีมากสูงถึงร้อยละ 92.9 (2) ทักษะการวางปากกา สามารถวางปลายปากกาได้ถูกต้อง ตามองศาของอักษรที่กำหนดไว้ ผิด 6 - 10 ที่ (ร้อยละ 50) (3) ทักษะการลากความยาวของตัวอักษร วัดความยาวของตัวอักษรผิด 1 - 5 ที่ (ร้อยละ 52.2) (4) ทักษะการลากเส้นตัวอักษร สามารถลากเส้นตัวอักษรผิด 6 -10 ที่ (ร้อยละ 50) (5) ทักษะความสะอาดเรียบร้อย พบว่า ไม่มีรอย ขูด ลบ ขีดฆ่า (ร้อยละ 97.5)

4. ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ที่เรียนด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา พบว่า มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาในแต่ละหัวข้อการประเมิน พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ระบบให้ความช่วยเหลือออนไลน์ ระบบลงทะเบียนและลงชื่อเข้าใช้มีความสะดวก

อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผลการศึกษาไว้ ดังนี้

ผลการพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ที่เกิดจากการสังเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้องค์ประกอบทั้งหมด 7 องค์ประกอบ

ดังนี้ 1) คำอธิบายรายวิชา 2) วิดีทัศน์ 3) ไฟล์เอกสารประกอบการเรียนรู้ 4) แบบทดสอบ 5) ระบบจัดการรายวิชา 6) ระบบช่วยเหลือออนไลน์ 7) การประเมินผล ซึ่งสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัย Yuwanuch Gulatee and Prachyanun Nilsook (2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการออกแบบการเรียนรู้สำหรับ MOOCs ซึ่งจากการวิเคราะห์การออกแบบการเรียนการสอน พบว่า การออกแบบของ MOOCs จะประกอบไปด้วย ประมวลรายวิชา กลุ่มการเรียนรู้ การจัดการ เนื้อหา วิดีทัศน์ กลุ่มอภิปราย งานที่ได้รับมอบหมาย หรือคำถาม ภาระงานในเชิงปฏิบัติ โครงการ และประกาศนียบัตร

ทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา มีคุณภาพด้านเนื้อหาเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เนื่องจากเข้าถึงเนื้อหาได้ง่าย มีการแจ้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ความยาวของเนื้อหาแต่ละตอนมีความเหมาะสม ลำดับการนำเสนอเนื้อหาที่มีความเหมาะสม และงานฝึกทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์มีความเหมาะสม คุณภาพด้านสื่อทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการออกแบบหน้าจอเหมาะสม ชัดเจน เหมาะสม กับเนื้อหา ระบบจัดการรายวิชาสามารถใช้งานได้สะดวก มีระบบช่วยเหลือออนไลน์ในการแนะนำการเรียนรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ โดยพบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก สื่อการสอนวีดิทัศน์ช่วยเสริมสร้างความรู้ เนื้อหาที่น่าสนใจ เมื่อผู้เรียนมีปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือ ผู้สอนสามารถตอบได้ทันถ่วงที ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณพงศ์ เลิศบำรุงชัย และสุรพล บุญลือ (2558) วิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิด โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ในหลักสูตรการสร้างสื่อดิจิทัลคอนเทนต์ ซึ่งผลการวิจัย พบว่าการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิด โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ในหลักสูตรการสร้างสื่อดิจิทัลคอนเทนต์ ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมชัดเจน การนำเสนอเนื้อหาที่น่าสนใจ น่าติดตาม สื่อที่ใช้ประกอบคอร์สออนไลน์ช่วยเสริมสร้างความรู้

ทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ โดย พบว่าทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ หลังจากเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน สูงกว่าก่อนเรียนในทุกทักษะ ทั้งนี้เนื่องจากทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน ผู้สอนได้จัดระบบจัดการรายวิชาที่ใช้งานสะดวก มีการแจ้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เนื้อหาตรงน่าติดตาม สื่อการสอนวีดิทัศน์เสริมสร้างความรู้ โดยบรรยายหลักการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ มีการแสดงตัวอย่างและสาธิตวิธีการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ที่ถูกต้อง มีระบบช่วยเหลือผู้เรียนทางกลุ่ม Line Application ซึ่งเมื่อผู้เรียนมีปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือ ผู้สอนสามารถตอบและให้คำปรึกษาได้ทันถ่วงที เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และฝึกฝนทักษะได้ด้วยตนเอง มีความเป็นอิสระในการเรียนรู้ เรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ทำให้ทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์หลังเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Mushtak Al-Atabi and Jennifer DeBoer (2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์แบบเปิด (MOOCs) สำหรับสอนการประกอบการให้กับผู้เรียนด้านวิศวกรรม ของมหาวิทยาลัยเทเลอร์ ประเทศมาเลเซีย โดยมุ่งหวังเพื่อพัฒนาทักษะด้านธุรกิจและเสริมความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยี พบว่าการเรียนด้วย ทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิด มีประสิทธิภาพและสามารถส่งเสริมทักษะการทำงานที่สูงขึ้น

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

ความพึงพอใจของผู้เรียน ที่เรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา พบว่า มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละหัวข้อการประเมิน พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ มีความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ฝึกทักษะการเขียนอักษรอาหรับประดิษฐ์ ได้ด้วยตนเองในทุกที่ ทุกเวลา มีเนื้อหาครบ มีขั้นตอนการสอนชัดเจน เข้าใจง่ายและปฏิบัติตามได้ง่าย ตรงตามความสนใจ มีระบบการจัดการรายวิชาที่แจ่มชัด ประสงค์ชัดเจน มีระบบช่วยเหลือออนไลน์ที่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอนในการส่งเสริมการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณพงศ์ เลิศบำรุงชัย และ สุรพล บุญลือ (2558) วิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิด โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐาน ในหลักสูตรการสร้างสื่อดิจิทัลคอนเทนต์ ซึ่งผลการวิจัย พบว่าผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

สามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิดสำหรับมหาชน เรื่อง อักษรอาหรับประดิษฐ์ไปบูรณาการจัดเรียนกับรายวิชาอื่นๆ หรือไปประยุกต์สร้างองค์ความรู้อื่นๆ ในการสร้างประสบการณ์ชีวิต เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์และทักษะ จากการเรียนรู้ในรายวิชานั้นๆและนำไปประยุกต์ต่อยอดในการใช้ดำเนินชีวิต

เอกสารอ้างอิง

กฤษณพงศ์ เลิศบำรุงชัย และสุรพล บุญลือ. (2558). การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ด้วยแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้แบบเปิด โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐานในหลักสูตรการสร้างสื่อดิจิทัลคอนเทนต์. ในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ โสตฯ-เทคโนโลยี สัมพันธ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 29, 455-462. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

คมชัดลึก. (2557). เปิดโลกการศึกษามุสลิมตอน:'คอตออาราบิก'ศิลปะแห่งชีวิต. สืบค้นเมื่อ มกราคม 27, 2559 จาก <http://www.komchadluek.net/news/edu-health/198310>

น้ามนต์ เรื่องฤทธิ์. (2558). สภาพและความต้องการแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ในระบบเปิดสำหรับมหาชน “ด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์”. วารสารวิชาการ, 8(2). สืบค้นเมื่อ มกราคม 15, 2560, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/39994>

มุฮัมมัด ตือราแม. (2558). หนุ่มสาวมลายูกับความตั้งใจพินัน ‘ค็อด’ ศิลปะเพื่ออัตลักษณ์อิสลาม ฟาฏอนีย. สืบค้นเมื่อ มกราคม 27, 2559, จาก <https://prachatai.com/journal/2015/10/61848>

วิจารณ์ พาณิช. (2555). การเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

อัมมัด ลูโบะเต็ง. (2559). สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอาหรับในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) อำเภोजะนะนะ จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อาลี เสือสมิง. (2556). อารยธรรมอิสลาม. กรุงเทพมหานคร: นันทชา พรินต์ติ้ง.

Al-Atabi, M. and DeBoer, J. (2014). Teaching entrepreneurship using Massive Open Online Course (MOOC). Technovation, 34 (2014), 261-264.

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

Gulatee, Y. & Nilsook, P. (2014). Elements of learning design for MOOCs. The Fifth TCU International E-learning Conference 2014. 84-89.